

Muistilista 2023 (päivitetty 1.3.2023)

15.3. – Ehdollisuuden vähimmäis maanpeite (minimi 33%) säilytetään vähintään tähän päivämäärään.

1.4. – Karjalannan ensimmäinen sallittu levityspäivä (säävaraus) sekä tilapäinen varastointi pellolla (maks. 4 viikkoa ennen levitystä)

15.4. – Ekojärjestelmätuen kasvipeite (josta maksetaan) säilytetään vähintään tähän päivämäärään.

15.6. – Lohkot on oltava tuenkakijan hallinnassa viimeistään tänään (tarkista vuokrasopimukset) ja viljelykelpoisia (raivatut alueet)

16.5. – Ekojärjestelmätuen kasvipeite pysyvällä nurmella (joka maksetaan) säilytetään vähintään tähän päivämäärään.

15.6. – Viimeinen tukihakupäivä ilman myöhästymispäiviä

30.6. – Viimeinen kylvöpäivä. Jos kylvö siirtyy eteenpäin niin syyt pitää olla dokumentoitu lohkokirjanpidossa (poikkeuksellinen sää). Poikkeuksena salaattikasvit, kiinankaali, kukkakaali, parsakaali, pinaatti, tilli, kyssäkaali ja nauris.

1.8. – Viherkesanto ja viherlannoitusnurmi, toisena vuonna saa muokata jos suunnitellaan syyskasvin kylvöä.

1.8. – Monimuotoisuuspeltojen niitto sallittu tästä päivämäärästä alkaen.

31.8. - Suojavyöhykkeiden ja turvepeltojen nurmien sato korjattava viimeistään.

31.8. – Viimeistään tänä päivänä tulee muokkamattomat, kylvämättömät tai niittämättömät lohkot olla niitetty (muutamia poikkeuksia). Vaatimus koskee mm. rehunurmia, avokesantoja (muokkaamattomat), viherkesantoja, sänkikesantoja ja luonnonlaitumia

Syksy alkaa

1.9. – Viherlannoitusnurmien, luonnonhoitopellot ja viherkesannot saa kyntää/muokata tai päättää kemiallisesti.

1.9. – Karjalannanlevitys tämän päivämäärän jälkeen maks. 35 kg/ha liukoista typpeä, paitsi syyskasvien perustamisessa (maks. 30 kg/ha).

14.9. – Viimeinen päivämäärä kun karjalantaa saa levittää ilman multaamista nurmille (jotka säilytetään talven yli).

15.9. – Karjalannan levitys nurmilla, jotka säilytetään talven yli sallittu ainoastaan multauksella tästä päivämäärästä alkaen.

15.9. – Kerääjäkasvin saa päättää kemiallisesti.

1.10. – Kerääjäkasvit ja monimuotoisuuskasvit saa päättää/muokata (monimuotoisuuskasveja ei saada päättää kemiallisesti)

31.10. – Ehdollisuuden kasvipeite (minimi-kasvipeite 33 %) ja ekojärjestelmätuen kasvipeite (joka maksetaan) säilytetään tästä päivämäärästä alkaen.

31.10. – Karjalannan levityksen viimeinen päivämäärä ilman ilmoitusta ympäristöviranomaiselle.

30.11. – Karjalannan levityksen viimeinen päivämäärä (jos olosuhteet sallivat)

Muut tärkeät tiedot:

- Saneerauskasvi tulee säilyttää **vähintään 2 kuukautta** (kylvöstä muokkaukseen)
- Kerääjäkasvit saa päättää syyskasvin takia, jos kerääjäkasvi on säilytetty **vähintään 6 viikkoa**.
- **Maks. 10 %** luonnonhoitonurmista maksetaan.
- **Maks. 25 %** monimuotoisuuspeltoja + luonnonhoitonurmia + vihelannoitusnurmia maksetaan.
- **Tai maks. 25 %** ainoastaan monimuotoisuuspeltoista (riista, maisema tai niitty)
- **Mikäli haluaa täyden luonnonhaittakorvauksen, voi ilmoittaa enintään 25 % kesantoja + luonnonhoitopeltoja**
- **Karjantantapoikkeusta** ei voi käyttää lohkoilla joilla on **korkea tai arveluttavan korkea fosforitaso** eikä lähempänä kuin 25 m vesistöistä.
- **Karjanlantapoikkeusta ei saa käyttää jos levitetään muuta fosforia kuin lantaa (ei karjanlantapoikkeusta lannalle Jeppo Biokaasusta)**

- Fosforilannoitusta ei saa käyttää lohkoille, joilla arveluttavan korkea fosforitaso (poikkeuksena peruna, sokerijuurikas, jotkut puutarhakasvit tai **enintään 5 kg/ha jos lanta tulee fosforierotetusta karjanlannasta tai tuorekasvimädätteestä**)
- Lannoitus on kiellettyä lähempänä kuin 5 m vesistöistä. Jos lannoittaa alueella joka on 5-10 m vesilinjasta lannoitus pitää tehdä multaamalla (Pintalevitys -> multaus/kyntö 24 h sisällä)
- Mansikka, mesimarja ja jalomaarain = **1500 tainta/ha** (ilman muovia ensimmäisen vuoden 11000 taimia/ha)
- Vadelma = **2800 tainta/ha**
- Pensasmustikka = **2250 tainta/ha**
- Herukka ja karviaismarja = **1200 tainta/ha**
- Marjatuomipihlaja, saskatoon, marja-aronia ja tyrni = **800 tainta/ha**
- Hedelmäpuut = **400 tainta/ha**

TARKISTUSLISTAUS KASVUKAUDELLE (päivitetty 1.3.2023)

Ennen viljelykautta ja kauden aikana on hyvä muistaa seuraavat asiat. Lista on apuväline tuleviin viljelykausiin ja voi myös olla avuksi tuleviin tarkastuksiin.

- Vuokrasopimukset
- Viljavuustutkimus, jos **ympäristökorvaus**:
  - Kaikki peruslohkot yli 0,5 ha (Ympäristökorvauksessa vaaditaan viljavuustutkimus vain tukikelpoisista lohkoista, mutta ehdollisuudessa vaaditaan viljavuustutkimus kaikista lohkoista joita lannoitetaan, myös tukikelvottomista lohkoista) tarvitsee

oman viljavuustutkimuksen (koskee kaikkia kasveja joita saa lannoittaa, riippumatta siitä lannoittaako vai ei).

- Jos peruslohko on suurempi kuin viisi hehtaaria, on otettava yksi näyte jokaista alkavaa viittä hehtaaria kohti
- **Tasan 0,50 ha tai pienempi lohko ei tarvitse omaa viljavuustutkimusta.** Siinä tapauksessa voi käyttää naapurilohkon viljavuustutkimusta (saa olla tie tai oja välissä), käyttää taulukkoarvoja (N = eloperäinen maa, P = fosforluokka korkea (6) tai ottaa oman viljavuustutkimuksen)
- Pienten lohkojen sääntö koskee myös ehdollisuutta
- Uudet lohkot jotka otetaan viljelyyn:
  - **Ehdollisuus:** Ei vapautusta jos aiot lannoittaa -> seuraamus jos viljavuustutkimus puuttuu
  - **Ympäristökorvaus:** Lohkoja jotka tulevat toiselta viljelijältä (kopio toisen viljelijän viljavuustutkimuksesta) tai lohkot jotka aiemmin eivät ole tarvinneet viljavuustutkimusta (riippuen kasvista) voi ensimmäisen vuoden lannoittaa taulukkoarvojen mukaan (katso yllä) ja ottaa viljavuustutkimuksen myöhemmin tai voi ottaa viljavuustutkimuksen heti keväällä (tulos pitää olla käytettävissä kun lannoittaa)
  - **Uuden viljelijän tulee ympäristökorvauksessa ottaa viljavuustutkimukset ensimmäisen sitomusvuoden aikana.** Ilman voimassaolevaa viljavuustutkimusta: taulukkoarvot!
  - Viljavuustutkimus on voimassa 5 vuotta päivämäärästä, jolloin se on saapunut analyysiin. **Tulos pitää olla käytettävissä kun lannoittaa.**
- Viljavuustutkimus ilman ympäristökorvausta (ainoastaan ehdollisuuden säännöt):
  - Jokainen yli 0,5 ha lohko tarvitsee **oman** viljavuustutkimuksen (koskee kaikkia lohkoja jotka lannoitetaan ja jos maalaji vaihtelee, vaaditaan useita näytteitä)
  - Maks. 10 vuotta vanha näyte kelpaa.
  - Tasan 0,50 ha tai pienempi lohko ei tarvitse omaa viljavuustutkimusta. Siinä tapauksessa voi käyttää naapurilohkon viljavuustutkimusta (saa olla tie tai oja välissä), käyttää taulukkoarvoja (N = eloperäinen maa, P = fosforluokka korkea (6) tai ottaa oman viljavuustutkimuksen.

- Jos ottaa uuden viljavuustutkimuksen, tulos pitää olla käytettävissä kun lannoittaa.
- Ruisku on testattu (voimassa 5 vuotta; 1.1.2021 lähtien **testattava 3 vuoden välein**)
- Kasvinsuojelututkinto (voimassa 5 vuotta)
- Lanta-analyysi (tila tuottaa tai vastaanottaa yli 25 m³ vuodessa). Analyysi on voimassa 5 vuotta ja pitää olla käytettävissä ennen lannoittamista.
- Suojakaistat vesistöjen varsilla ovat keskimäärin 3 m leveitä ja nurmikasvuisia (leveys voi vaihdella kolmesta metristä neljään metriin).

Lohkokohtainen kirjanpito (vuosittainen)

- Kasvulohkotunnus ja pinta-ala
- Viljelykierto
- Muokkauspäivämäärä ja -tapa
- Kylvö- tai istutuspäivämäärä
- Kasvilaji ja siemen- tai taimimäärä
- Lannoituspäivämäärä, väkilannoitteiden ja orgaanisten lannoitteiden lajit ja määrät
- Fosforin ja typen määrä, tarvittaessa merkintä fosforintasauksen alkamisesta ja tasausvuodesta (vuosi kun tasaus loppuu, maks. 5 vuotta)
- Kasvinsuojeluaineen täydellinen nimi, käyttömäärä, ajankohta, käyttökohde (eli viljelykasvi ja pinta-ala, jolle ainetta on käytetty), havaitut taudit ja tuholaiset, syy kasvinsuojeluaineiden käyttöön ja kasvinsuojelun tulos.
- Laidunnus, sadonkorjuun tai niiton päivämäärä sekä satotaso tarpeellisine perusteluineen (korkeampi sato on toteutunut 5 aikaisemman vuoden aikana)
- Valitun lohkokohtaisen toimenpiteen ja ympäristösopimuksen ehdoissa edellytetyt asiat esim. muistiinpanot kerääjäkasvista, suojavyyhykkeistä, valumavesien hallinnasta

Tarkista ennen valvontakäyntiä

- Yllä olevat kohdat kunnossa
- Viherkesannot, luonnonhoitonurmet ja muut nurmet niitettävä tai sato korjattava **viimeistään 31.8.** sateliittiseurannan takia
- Suojavyöhykkeiden ja turvemaiden nurmien sato korjattu/korjataan viimeistään 31.8.

Ekojärjestelmätuki

- Kaikki jotka saavat perustulotukea (aikasemmin perustuki) voivat valita neljästä toimenpiteestä.
- Toimeenpiteet ovat:
  - Talviaikainen kasvipeite
  - Luonnonhoitonurmet
  - Viherlannoitusnurmet
  - Monimuotoisuuskasvit
- Lohkojen ei tarvitse olla tukikelpoisia, mutta pitää olla luokiteltu peltona ja tullut pelloksi ennen 1.1.2023

Talviaikainen kasvipeitteisyys 50 €/ha

- säilytetään 31.10 – 15.4

Hyväksyttävät alat:

- viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen korjaamattomat kasvustot ja sänki
- syyskylvöiset viljat, syyskylvöiset öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit
- nurmikasvit ja ruokohelpi, pois lukien luonnonlaitumet ja hakamaat;
- luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet
- kumina
- mansikka
- pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
- kerääjäkasvit ja välikasvit
- maanparannus- ja saneerauskasvit
- monimuotoisuuskasvit
- viherkesannot
- talven yli säilytettävät kasvustot
- Sänkikesanttoa ei hyväksytä kasvipeitteenä (viime vuoden sänki joka on ilmoitettu sänkikesannoksi)
- Pysyvän nurmen ala, josta haetaan talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, on säilytettävä 31.10.–16.5. kyntämättä.
- Kemiallisesti tuhottu nurmikasvien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen sänki hyväksytään.
- Ilmoita kasvipeitteiset alat **syysilmoituksella**.
- Muista täyttää **ehdollisuuden vähimmäismaanpeitettä: 33 % peltojen ja pysyvien kasvien alasta** oltava kasvipeitteistä (kasvi, sänki, kasvijäte, kevyesti muokattu)
- **Seuraavista ei makseta:** suojavyöhyke, turvemaiden nurmet, pysyvä nurmi Natura-alueella tai kun ennallistamismenettely on otettu käyttöön

Luonnonhoitonurmet 65 €/ha

- Kasvustoksi kelpaa vuonna 2023 kylvetty (viimeistään 30.6.) tai aiemmin kylvetty monivuotinen nurmikasvusto
- Jos perustaa uuden kasvuston kirjataan kasvit ja niiden osuudet lohkokirjanpitoon
- Vapaaehtoinen toimenpide, voidaan toteuttaa kaikilla peltolohkoilla.
- Korvausta voi saada maks. 10% tukikelpoisesta alasta.
- Ylimenevä osuus hoidetaan samoilla vaatimuksilla.
- Korvauksen saa myös pysyvällä nurmella (paitsi Natura-alueella tai jos ennallistamismenettely on otettu käyttöön)
- Siemenseoksen painosta enintään 20 % typensitojakasveja.
- Kasvuston voi perustaa jo edellisenä vuonna esim. suojaviljaan.
- Ei saa lannoittaa
- **Niitto vähintään joka toinen vuosi.** Pahoissa rikkakasvitilanteissa niitto joka vuosi viimeistään 31.8.
- Niitto tehdään häiritsemättä eläimiä ja lintuja
- Niittojätteen saa korjata ja käyttää, jolloin niitto voidaan tehdä normaaliin sadonkorjuu aikaan.
- Saa laiduntaa kunhan laidunpaine ei ole liian suuri.
- Muokkaus on sallittu vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä.
- Kasvinsuojelu hyväksytty vain kasvuston päättämiseksi. Jos olet käyttänyt kasvinsuojeluaineita edellisenä vuonna luonnonhoitonurmen päättämiseen, et voi ilmoittaa seuraavana vuonna samalla alalla luonnonhoitonurmea.
- Saa päättää kasvinsuojeluaineilla tai muokata **aikaisintaan 1.9.** (1.8. jos kylvetään syyskasvi)
- Luomutila ei voi saada luomukorvausta lunnonhoitonurmista, mutta voi saada luomukorvauksen eläimistä

Viherlannoitusnurmets 80 €/ha

- Vapaaehtoinen toimenpide, voidaan toteuttaa kaikilla peltolohkoilla.
- Kasvustoksi kelpaa vuonna 2023 kylvetty tai edellisenä vuonna suojakasvin kanssa kylvetty nurmikasvien ja typensitojakasvien seos.
- Siemenseos: **vähintään 4 eri lajia.** Siemenseoksen painosta vähintään 20 prosenttia typensitojakasveja.
- Nurmen saa muokata tai päättää kemiallisesti aikaisintaan 1.9. Jos päättää viherlannoitusnurmen kasvinsuojeluaineilla, ei voi ilmoittaa samaa lohkoa viherlannoitusnurmena ensi vuodelle.
- Toisesta vuodesta alkaen syyskylvöisten kasvien kylvö, kylvöön liittyvä lannoitus ja kasvinsuojeluaineiden käyttö on sallittu 1.8. alkaen.
- Tuki maksetaan enintään kolmena vuonna peräkkäin samalle kasvulohkolle.
- **Niittovaatimus vähintään toisena vuonna (viimeistään 31.8.)**
- Luomusitoumuksessa oleva tila ei voi saada korvausta viherlannoitusnurmesta.

Monimuotoisuuskasvit 300 €/ha

- Vapaaehtoinen toimenpide, voidaan toteuttaa kaikilla peltolohkoilla.
- **Yleistä:** Korvausta voidaan saada maks. 25 % tukikelpoisesta alasta. Alaan lasketaan myös luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet (esim. maks. 10 % luonnonhoitonurmet + maks. 15 % riista/maisema/niitty tai viherlannoitusnurmi. Yhteensä 25 %)
- Saa lannoittaa vain kasvuston perustamisen yhteydessä. Kasvinsuojeluaineita ei saa käyttää koko kalenterivuonna.
- Voi käyttää kasvinsuojeluaineita **talven jälkeen**
- Kylvetään viimeistään 30.6. (tai syyskylvöllä edellisenä vuonna)
- Kasvustoa ei saa perustaa suorakylvämällä nurmeen.
- Kasvilajit ja määrät kirjoitetaan lohkokirjanpitoon
- Niitto sallittu pääasiallisen kukinnan jälkeen, mutta aikaisintaan 1.8.
- Laidunnus ei ole sallittu.
- **Kasvusto on säilytettävä 30.9. asti**, mutta jos kasvusto säilytetään talven yli niin monimuotoisuuspelto voidaan ilmoittaa ekojärjestelmätuen talviaikaiseen kasvipeitteeseen ja saada korvausta siitä.
- Viljelymuistiinpanoihin on kirjattava siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet.

Pölyttäjähönteis- ja maisemakasvit

- Siemenseoksessa oltava vähintään kahden kasvin tai kasviryhmän siemeniä: auringonkukka, hunajakukka, sinimailanen, persianapila, muut kylvövuonna kukkivat apilat, keltalupiini, virnat, ruis- tai ahdekaunokki, malvat, kehäkukat, öljypellava, mesikät.
- Lisäksi seoksessa voi olla muita kylvövuonna kukkivia kaksisirkkaisia kasveja enintään 30 prosenttia siemenseoksen painosta.

Riistakasvit

- Siemenseoksessa on oltava **vähintään kahden** seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä: viljat, tattari, auringonkukka, öljypellava, rypsi, rapsi, sinappi, herne, härkäpapu, rehukaali, öljyretikka, rehusokerijuurikas, naattinauris tai turnipsi, ruisvirna, rehuvirna, ruistankio, heinäkasvit, apilat
- Jos riistasiemenseoksessa on vilja, heinäkasvi tai apila, lisäksi on oltava aina myös jokin yksivuotinen kasvi, joka ei ole heinä, apila tai vilja. (esim. kaura+timotei+rehukaali)
- Saa kylvää rivissä
- **Perustettavan riistakasvikasvuston etäisyyden on oltava vähintään 50 metriä sellaisesta tiestä, jonka liikennetiheys on yli 3 000 autoa vuorokaudessa.**
- Riistakasvien sadon saa korjata riistaeläinten ruokintaa varten jo ennen 1.8.

Niittykasvit / peltolintukasvit

- **Samat ehdot molemmissa**
- **Niittykasvien siemenseoksessa** on oltava nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan ja vähintään yhden monivuotisen niittykasvin siemeniä: harakankello, valkoailakki, ahdekaunokki, keltasauramo, ketoneilikka, mäkitervakko, nurmikohokki, purtojuuri, punaailakki, päivänkakkara, ruusuruoho, särmäkuisma tai muu vastaava kotimainen niittykasvi.

Lisäksi seoksessa voi olla yksivuotisten niittykasvien tai virnojen siemeniä, ei kuitenkaan viljojen siemeniä.

- **Peltolintukasvit:** Siemenseoksessa on oltava edellä lueteltujen niittykasvien lisäksi: ruisvirna, hunajakukka, kehäkukka, pellava, durra, punahirssi, tattari, maissi, auringonkukka, kvinoa, rypsi, rapsi, kumina, viljojen siemeniä (maks. 50 kg/ha)
- Apiloita ei hyväksytä peltolinnuille tarkoitetuiksi monimuotoisuuskasveiksi.

Ympäristökorvaus

Lannoitussäännöt – tarkista ehdollisuuden taulukot!

Yleiset vaatimukset (3 kpl) → Toteutetaan vuosittain:

1) Viljavuustutkimus:

- **Ota uudet viljavuustutkimukset MIELELLÄN syksyllä!** Viljavuustutkimukset pitää olla voimassa (tulos) kun lannoittaa
- Keväällä otetut viljavuustutkimukset:
  - Päivämäärä lasketaan analyysiin saapumispäivästä
  - Esimerkki: Saapunut analyysiin 3.5.2018 -> uudet näytteet pitänyt saapua analyysiin viimeistään 4.5.2023
  - Tulos uudesta viljavuustutkimuksesta pitää olla käytettävissä jos lannoittaa 3.5. jälkeen. Tämä ongelma vältetään jos viljavuustutkimukset otetaan **syksyllä** (muuten express-analyysi)
- Viljavuustutkimuksen pitää koostua vähintään 7 osanäytteestä jaettuna koko lohkolle ja koko muokkaustasolle
- Viljavuustutkimus otetaan kaikista lohkoista joita on sallittua lannoittaa (lannoittamattomat tukikelvottomat lohkot eivät tarvitse viljavuustutkimusta) **HUOM!** Myös monimuotoisuuspellot tarvitsevat viljavuustutkimuksen, riippumatta lannoitatko vai et!
- Jokaisella viljavuusnäytteellä pitää olla peruslohkotunnus ja lohkon nimi
- Jos alkaa viljelemään peruslohkoa, jolla ei ole viljavuustutkimusta: kesanto, raivio tai peruslohko toiselta viljelijältä (toisen viljelijän viljavuustutkimusta voi käyttää), viljavuustutkimus on otettava viimeistään **ennen sitoumusvuoden päättymistä**. Jos ei ota uutta viljavuustutkimusta keväällä voi sen sijaan käyttää taulukkoarvoja: **Typpi: eloperäinen maa ja fosfori: fosforiluokka korkea (viljelysuunnitteluohjelmat: Esim. multamaa ja fosforiluku 25)** **Huom! Jos lannoitat, ehdollisuus vaatii että sinulla on viljavuustutkimuksen tulos käytettävissä!**
- Yli 0,5 ha peruslohko tarvitsee oman viljavuustutkimuksen ja jokaista alkavaa 5 hehtaaria kohti pitää olla oma näyte.
- Kooltaan tasan 0,50 ha tai tätä pienemmältä lohkolta ei tarvitse ottaa omaa näytettä

- Pienellä lohkollla voi käyttää viereisen lohkon maanäytettä (välissä voi olla oja tai tie)
- Jos ei ole mahdollisuutta käyttää naapurilohkon näytettä, saa lannoituksen laskea taulukkoarvoilla: **typpi: eloperäinen maa ja fosforiluokka: korkea**
- Muutoin lohkolta tulee olla oma näyte
- Uuden viljelijän (tai viljelijän joka ei ole aikaisemmin hakenut ymp.korvausta) tulee ottaa viljavuusnäytteet ensimmäisen kasvukauden aikana (ellei voimassaolevia näytteitä ole ennestään). Lannoitus tulee toteuttaa tällöin seuraavien arvojen mukaan: **eloperäinen maa ja fosfori: korkea. Huom! Jos lannoitat, ehdollisuus vaatii että sinulla on viljavuustutkimuksen tulos käytettävissä**
- Linjanäytteenotossa viljavuustutkimukset on otettava joka kolmas vuosi
- Viljavuustutkimuksen on oltava vähintään perustutkimus, jossa on määritetty maalaji, multavuus, happamuus, johtokyky, vaihtuva kalsium, helppoliukoinen fosfori, vaihtuva kalium ja vaihtuva magnesium. Analyysituloksista on käytävä ilmi **analyysipäivämäärä sekä päivämäärä kun näyte on saapunut analyysiin.**

2) Lohkokohtaiset muistiinpanot:

- **Jokaiselle kasvulohkolle:**
  - Lohkonumero ja pinta-ala
  - Muokkauspäivät ja muokkausmenetelmät
  - Monimuotoisuuskaistat
  - Kylvö- tai istutuspäivä
  - Kasvilaji ja siemen- tai taimimäärä
  - Lannoituspäivä
  - Lannoitteet ja käytetyt määrät (teolliset ja orgaaniset lannoitteet)
  - Lisätyn typen ja fosforin määrät (mahdolliset fosforintausjaksojen aloittamiset ja lopettamiset, maks. 5 v.)
  - **Kasvinsuojeluaineiden täydelliset nimet, annostusmäärä, käyttöajankohta, käyttökohde, käytön syyt sekä muut kasvinsuojelutoimet.**
  - Sadonkorjuu tai niiton päivämäärä ja satotaso + tarpeelliset perusteet
  - Lohkokohtaisten lisätoimenpiteiden mukaiset merkinnät (esim. padotuskorkeuden säätö säätösalojituksessa)

3) Ilmasto- ja ympäristösuunnitelma

- Viljelijän on laadittava toisena tai kolmantena sitoumusvuonna tilakohtainen ympäristö-ilmastosuunnitelma. Ruokaviraston on tarkoitus tehdä viljelijöiden käyttöön mallipohja suunnitelmasta.

Tilakohtaiset valinnaiset toimepiteet (7 kpl) → Viljelijän on valittava vuosittain kaksi seuraavista valinnaisista toimenpiteistä:

1. Ilmasto- ympäristökoulutus (verkkokurssi)

- Voi valita vuosittain sitoumuskauden aikana yhden koulutuksen.
- Eri koulutus joka vuosi, kun toimenpidettä toteuttaa

2. Monivuotiset monimuotoisuuskaistat (keskimäärin 3 m leveitä)

- a. On perustettava (tai säilytettävä) monimuotoisuuskaista kahdelle vähintään 0,5 hehtaarin kokoiselle peruslohkolle jossa viljellään yksivuotisia tuotantokasveja
- b. perustettava kylvämällä monivuotisilla nurmi- tai niittykasvien siemenseoksella peruslohkon kaikille reunoille (lohko ei saa olla vesistön varrella). Toimenpiteeseen soveltuvat lohkot näkyvät Vipussa.
- c. Niitetään tarvittaessa ja uusitaan jos kasvusto tuhoutuu
- d. ei saa lannoittaa eikä sillä saa käyttää kasvinsuojeluaineita.
- e. Säilytettävä samalla loholla niin kauan kun kyseisellä loholla viljellään yksivuotista kasvia. Jos edellinen ei toteudu seuraavana vuonna → monimuotoisuuskaista toteutettava toisella toimenpiteeseen kelpaavalla loholla.
- f. jos ei ole enää kahta toimenpiteeseen kelpavaa lohkoa, voi valita toisen valinnaisen toimenpiteen.

3. Maaperän seuranta

Viljelijän on teetettävä sitoumuskauden aikana **kahdella vähintään 0,5 hehtaarin perusloholla** joko:

- **Laaja maa-analyysi**, joka sisältää: kokonaishiilen määrän, orgaanisen aineksen määrän ja jonkin maan kasvukuntoa tai ravinnetilaa kuvaavan tutkimuksen. (Tutkimus voi koskea maan mikrobiologista aktiivisuutta, kationinvaihtokapasiteettia, vedenpidätyskykyä, varastoravinteita, varantoravinteita tai hivenaineita.)
- Näytteenotto on toteutettava kuten viljavuustutkimuksessa.

Tai:

- **Analyysi peltomaan laatutekijöistä** maaperän skannauslaitteistolla.
- Reaaliajassa antureita käyttäen ja paikkatietoon yhdistäen kasvien kasvuun vaikuttavia maaperän ominaisuuksia.
- Tuottaa visuaalista tietoa lohkon sisäisestä vaihtelusta.
- Skannausanalyysin tulokset kalibroidaan tutkittavalle lohkolle maanäytteiden avulla.

Näytteitä voi ottaa kerralla enemmän kuin kaksi (esimerkiksi 10 näytettä riittää viideksi vuodeksi). Analyysi on teetettävä sitoumusvuonna 30.11. mennessä (ellei ole otettu useita näytteitä). Analyysin voi ottaa vasta sitoumuskauden alkamisen jälkeen (1.5.2023).

4. Orgaaniset ravinteet

- Viljelijä voi valita toimenpiteen, jos vähintään yksi seuraavista ehdoista täyttyy
1. Tilalla on käytössä lannan separaattori, jonka avulla voidaan erotella lannan jakeet (vähintään 25 m³). Määrät kirjoitetaan lohkokirjanpitoon!

Tai:

Tilalla on käytössä lietteen laskeutusmenetelmä, jossa hyödynnetään painovoimaa kuiva-aineen erottamiseksi nestejakeesta. (vähintään 25 m³). Nestemäisempää lietettä on siirrettävä laskeuttamisen tehostamiseksi seuraavaan säiliöön ja tarvittaessa edelleen varastoaltaisiin. Määrät kirjoitetaan lohkokirjanpitoon!

2. Tila käsittelee maataloustoiminnassa syntyvää lantaa biokaasulaitoksessa (vähintään 25 m³).
3. Tila luovuttaa maataloustoiminnassa syntynyttä lantaa vähintään 25 m³ tiloille, jotka itse tuottavat lantaa enintään 25 m³. Viimeistään 30.11 viljelijällä pitää olla kuitti luovutuksesta!
4. Tila toimittaa vähintään 25 m³ nurmikasvustoa biokaasulaitokseen. Toimenpiteen toteuttamiseksi katsotaan myös, jos viljelijällä on biokaasulaitos, johon nurmi käy syötteenä tai hän on osakkaana edellä mainitussa laitoksessa. Viimeistään 30.11 viljelijällä pitää olla kuitti luovutuksesta!

5. Pölyttäjien ravintokasvit

- a. Tilalla on oltava kasvukaudella vähintään kahdella eri peruslohkolla viljelyssä sadontuotantotarkoituksessa pölyttäjille ravintoa tarjoavia yksi- tai monivuotisia tuotantokasveja.
- b. Lohkon alan on oltava vähintään 0,5 hehtaaria.
- c. Toimenpiteeseen hyväksytyjä tuotantokasveja ovat: öljykasvit, tattari, kumina, korianteri, sinappi, kurpitsat, avomaankurkku, parsat, pavut, härkäpapu, herne, öljyhamppu, morsinko, mansikka, vadelma, hedelmäpuut tai marjapensaat.
- d. Lannoitus ja kasvinsuojeluaineiden käyttö on hyväksyttyä (tavallinen tuotantokasvi)

6. Täsmäviljelymenetelmät

- Viljelijä voi valita toimenpiteen, jos viljelijällä tai urakoitsijalla on käytössään joku seuraavista menetelmistä:

- a. Tuotantopanosten paikkakohtaisen sijoittamisen ja levittämisen mahdollistava automatiikka, joka perustuu paikkakohtaiseen kuvantamiseen (tuloste). Paikkakohtainen kuvantaminen voidaan toteuttaa satelliitilla, ilmakuvalla, reaaliaikaisella sensorilla, kameralla tai pellon vyöhykekartoituksella.
- b. Kasvinsuojeluruiskun tai lannoitteenlevittimen lohkoautomatiikka, jonka avulla voidaan estää kasvinsuojeluaineen tai lannoitteen päällekkäinen ruiskutus tai levitys kasvustoon (osoitettava tarvittaessa urakoitsijan käyttö).
- c. Optiikkaa hyödyntävä hara rikkakasvien mekaanisessa torjunnassa (osoitettava tarvittaessa urakoitsijan käyttö).
- d. Paikkatietoon perustuva leikkuupuimurin tai ajosilppurin satotasomittaus (tuloste)
- e. Käytössä traktori tai työkone, joka on varustettu vähintään sellaisella ajoautomatiikalla, joka valitsee ja säilyttää ajolinjan ilman kuljettajaa (urakoitsija ei käy tähän).

7. Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset

- Viljelijä voi valita toimenpiteen, jos hänellä on käytössään vuorovaikutteinen tietokoneella tai mobiililaitteella toimiva sovellus rikkakasvien, kasvitautien tai kasvintuhoojien tunnistamiseksi ja kasvukaudenaikaisen kasvitauti - ja tuhoojatilanteen seuraamiseksi.
- Sovellus voi olla laaja-alainen tai yksittäisten tuotantokasvien kasvinsuojelun päätöksentekoa tukeva sovellus.
- Viljelijän on voitava todistaa, että hän on käyttänyt sovellusta. (esim. kuvankaappaus)

Lohkokohtaiset toimenpiteet -> 8 valinnaista toimenpidettä

- 1. Maanparannus- ja saneerauskasvit**
- 2. Kerääjäkasvit**
- 3. Kiertotalouden edistäminen**
- 4. Suojavyöhykkeet (5 vuotta)**
- 5. Turvepeltojen nurmet (5 vuotta)**
- 6. Valumavesien hallinta (5 vuotta)**
- 7. Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät**
- 8. Lintupellot**

Lohkokohtaisten toimenpiteiden säännöt

ympäristökorvauksessa (päivitetty 1.3.2023)

Yhteistä kaikille toimeenpiteille:

- Vapaaehtoisia toimenpiteitä, mutta jos aloittaa viiden vuoden toimeenpiteen, sitä tulee toteuttaa koko sopimuskauden ajan.
- Voi toteuttaa ja saada korvausta vain tukikelpoisilla pelloilla
- Lohkokohtainen toimeenpide voidaan vaihtaa vuosittain, lukuun ottamatta 5-vuotisia

Maanparannus- ja saneerauskasvit 190 €/ha

- Toimenpiteestä voidaan maksaa enintään 20 % korvauskelpoisesta alasta.
- Lohkoilla jotka ovat olleet edellisenä vuonna yksivuotisten tuotantokasvien viljelyssä
- Maanparannuskasveja ei voi viljellä satokasvin aluskasveina.
- **Maanparannuskasveja ovat** öljy- ja muokkausretikka, mailaset, ruisvirna, rehuvirna, valkosinappi eli keltasinappi, mesikät, sikuri, hunajakukka, auringonkukka, kuminan ensimmäisen vuoden kasvusto tai näiden seokset.
- **Saneerauskasveja ovat** öljy- ja muokkausretikka, valkosinappi eli keltasinappi, samettikukka tai näiden seokset. Muokkausretikaksi katsotaan myös muokkausretiisi.
- Kylvettävä keväällä
- Saa lannoittaa
- Saa muokata maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä
- Voidaan niittää tai murskata kasvukauden aikana ja kasvuston saa käyttää hyödyksi
- Kasvinsuojeluaineita saa käyttää ja kasvuston voi lopettaa kemiallisesti
- Saa viljellä vain **yhden vuoden samalla loholla**, minkä jälkeen täytyy viljellä jokin muu yksivuotinen kasvi ennen kuin maanparannus- tai saneerauskasveja voidaan ilmoittaa uudestaan.
- Jos kasvustoa ei ole muokattu, säntä tai kasvi kelpaa **aitoana kasvipeitteenä**
- Ei voi yhdistää seuraavien toimenpiteiden kanssa: Puutarhakasvien vaihtoehdot kasvinsuojelumenetelmät tai lintupellot

Kerääjäkasvi 97 €/ha

- Toimenpiteestä voidaan maksaa enintään 30 % korvauskelpoisesta alasta.
- Kasvusto joka jää satokasvin jälkeen
- Kerääjäkasvi voi olla esim. italianraiheinä, muu nurmiheinä, apila tai muu nurmipalkokasvi
- Kerääjäkasvusto ei saa koostua yksinomaan typensitojakasveista, esim. valkoapila
- Viljaa voidaan kylvää kerääjäkasvina ainoastaan lohkoille, joilla on samana vuonna viljelty varhaisperunaa tai varhaisvihanneksia
- Viljelijä voi kylvää kerääjäkasvin viljelykasvin aluskasviksi kylvön yhteydessä tai viljan orasvaiheessa. Ennen tai jälkeen viljelykasvin korjuun, mutta viimeistään 15.8.
- Muodostettava kattava kasvusto koko kasvulohkolla
- Ei saa lannoittaa viljelykasvin korjuun jälkeen kylvettävää kerääjäkasvia. Aluskasvin lannoitus on tehtävä viljelykasvin mukaisesti
- Kasvuston saa päättää kasvinsuojeluaineilla aikaisintaan 15.9.
- Kasvuston saa muokata aikaisintaan 1.10.

- Aiempi päättäminen ja muokkaus on sallittua, jos lohkolle kylvetään syyskylvöinen satokasvi, mutta kerääjäkasvin kasvuajan on oltava vähintään kuusi viikkoa
- Jos viljelijä valitsee toimenpiteen 2023, viljelykiertovaatimuksen tulee täytyä jo 2023 (muuten 2024)

- **VILJELYKIERTOVAATIMUS**

- Jos viljelijä valitsee toimenpiteen, hänen on noudatettava ehdollisuuden viljelykiertovaatimusta jo vuonna 2023.
- 33 prosentilla lohkoista, joille on vuonna 2022 ilmoitettu yksivuotista viljelykasvia, on viljeltävä vuonna 2023 eri kasvia.
- Kaikki vuonna 2022 yksivuotisten kasvien viljelyssä olleet peltoala otetaan huomioon. Lohkon hallinnan siirtyminen ei vaikuta laskentaan.
- Vipu kertoo toteutuuko viljelykiertovaatimus.

Kiertotalouden edistäminen 37 €/ha

- Toimenpiteestä voidaan maksaa enintään 80 % korvauskelpoisesta alasta.
- Viljelijän on joko:
  - 1) levitettävä peltolohkolle sijoittavilla tai multaavilla laitteilla: lietelantaa, virtsaa, lietelannasta erotettua nestejaetta, nestemäistä orgaanista lannoitetta
    - Sijoittamalla levitettävä lietelanta ja vastaavat aineet voivat olla peräisin aktiiviviljelijän omalta tilalta tai muualta.
  - 2) levitettävä peltolohkolle orgaanista materiaalia, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 prosenttia.
    - Lanta ei voi olla peräisin omalta tilalta
- Voi valita vain yhden vaihtoehdon samalle alalle
- Minimimäärät:
  - Sijoitettavilla tai multaavilla laitteilla levitettävien aineiden levitysmäärän oltava vähintään **15 kuutiometriä** hehtaarille.
  - Orgaanisen materiaalin, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 prosenttia, levitysmäärän on oltava vähintään **10 kuutiometriä** hehtaarille.
  - Korkean ravinnepitoisuuden sisältävien aineiden, joiden fosforipitoisuus on vähintään 3 kilogrammaa kuutiometriä kohden, levitysmäärän on oltava vähintään **5 kuutiometriä** hehtaarille.
- Ehdollisuuden lannoitussääntöjä pitää noudattaa
- Tiedot levityksestä kirjoitetaan lohkokirjanpitoon
- Levitysmäärä ilmoitetaan vuosittain syysilmoituksessa ja samalla liitetään kopio lanta-analyysistä, ja jos lanta on vastaanotettu myös kopio luovutussopimuksesta.
- Luomutila saa korvausta ainoastaan oraanisista lannoitteista jotka ovat hyväksytyjä luomutuotannossa.
- Korvataan myös pysyvällä nurmella

Suojavyöhykkeet (5 vuotinen) 350 €/ha

- Suojavyöhyke on perustettava ensimmäisenä tai toisena sitomusvuonna tai se voi olla perustettu jo aiemmin. Lohkoa on hoidettava koko sitomuskauden ajan.
- Suojavyöhykkeen on sijaittava pohjavesialueella tai Natura-alueella
- Suojavyöhyke voi sijaita myös vesistön varrella tai kosteikon reuna-alueella
  - Jos peruslohkon osa on enintään 10 m päässä vesistöstä tai kosteikon reuna-alueesta.
  - Vesistöä tai kosteikon reuna-alueetta 50 m:n etäisyydellä oleva osa peruslohkosta voi olla suojavyöhykettä (saada suojavyöhykkeen korvauksen)
- Jos lohko on osittain sopiva suojavyöhykkeeksi vesistön tai kosteikon rajalla, koko lohkon voi ilmoittaa toimeenpiteeseen jos:
  - Lohko on alle 1 ha
  - Määritetty eroosioherkäksi
  - Vähintään 50% lohkosta on sopivaa suojavyöhykkeeksi
- Viljelijän on ilmoitettava suojavyöhyke korvaukseen oikeuttavalle alalle ja kylvettävä sille monivuotinen nurmikasvusto. Kasvusto voi olla kylvetty ennen tai perustettu suojaviljassa edellisenä vuonna.
- Lannoitus on perustamisen yhteydessä mahdollista lannoitustaulukkojen mukaisesti. Mutta jos kasvusto perustetaan, täytyy olla voimassa oleva viljavuustutkimus, vaikka ei lannoitaisikaan. Lannoitettaessa ilman maanäytteitä on käytettävä taulukkoarvoja: N: eloperäinen maa ja P: korkea (6). **Huom!** Mikäli maanäytteet eivät ole voimassa lannoitettaessa, tulee puute ehdollisuuden osalta. Jos haluaa lannoittaa fosforilla nurmen tarpeiden mukaisesti, on tärkeää saada voimassa oleva maanäyte ennen lannoitusta.
- **Sadonkorjuuvaatimus vuosittain, ja sato korjattava pois suojavyöhykkeeltä.** Sadon saa käyttää hyväksi (niitto ja sadonkorjuu keväällä ei riitä).
- **Sato korjattava viimeistään 31.8.** ja villieläimet ja linnut otettava huomioon niiton yhteydessä (ei saa korjata satoa reunoilta keskelle päin)
- Laidunnus hyväksytään, mutta laidunnuspaine ei saa olla liian korkea
- Hukkakauraa, pelto-ohdaketta, pujoa ja muita vaikeita tuulilevitteisiä rikkakasveja saa torjua mekaanisesti tai kasvinsuojeluvälineillä (aineen rajoitusten mukaisesti).
- Kasvuston voi uusita tietyissä tapauksissa ja uusimisen yhteydessä voi tarvittaessa muokata ja lannoittaa (täytyy olla voimassa oleva viljavuustutkimus). Näitä tapauksia ovat esim. Kasvusto on tuhoutunut talven aikana tai kasvinsuojelun vuoksi, sadontuottokyky on heikentynyt huomattavasti tai pellolle alkaa taimettua vähäistä enemmän puuvartisia kasveja. Syy kasvuston uusimiseen on merkittävä lohkokirjanpitoon.
- Kaikki toimeenpiteet kirjoitetaan lohkokirjanpitoon
- **Voi ilmoittaa talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen ehdollisuudessa, mutta ei ekojärjestelmätuessa**

Turvelpeltojen nurmet (5 vuotinen) 100 €/ha

- Kasvusto on perustettava ensimmäisenä tai toisena sitomusvuonna tai se voi olla perustettu jo aiemmin ja on säilytettävä lohkolla perustamisvuodesta sitomuskauden loppuun asti.
- Voidaan toteuttaa tukikelpoisilla lohkoilla. Turvemaaksi katsotaan lohko, joka on viljavuustutkimuksen perusteella turvetta

- Turvemaan viljavuustutkimus lähetetään kunnalle viimeistään 30.9. ensimmäisenä sitoumusvuonna.
- Nurmen saa uusia sitoumuskauden aikana **vain ilman muokkausta**.
- Turvepeltojen nurmella voidaan tehdä maan rakennetta ja vesitaloutta parantava lyhytaikainen toimenpide, mutta nurmi on kylvettävä heti uudestaan.
- **Sadonkorjuuvaatimus vuosittain**, sadon saa käyttää (niitto ja sadonkorjuu keväällä ei riitä)
- korjattava **viimeistään 31.8.** ja villieläimet sekä linnut otettava huomioon niiton yhteydessä (ei saa korjata satoa reunoilta keskelle päin)
- Laidunnus hyväksytään, mutta laidunnuspaine ei saa olla liian korkea
- Kasvustoa saa lannoittaa nurmen lannoitussäännöillä ympäristökorvauksessa
- Peruste nurmiviljelyyn turvepelloilla kirjoitetaan lohkokirjanpitoon
- **Voi ilmoittaa talviaikaisella kasvipeitteellä ehdollisuudessa, mutta ei ekojärjestelmätuessa**

Valumavesien hallinta (5-vuotinen), säätösalaajitus 77 €/ha

- Tukikelpoisilla lohkoilla, joilla on ollut toimenpide viime kaudella. Lohko voi myös olla hapanta sulfaattimaata tai maalajiltaan turvetta. Happamat sulfaattimaat on todettava laboratorion tekemän maa-analyysin perusteella.
  - Happamat sulfaatimaat: Näyte otettu 0,5 – 1,5 m syvyydessä ja analysoitu laboratoriossa ja tuloksen mukaan pH ilman inkubaatiota on alle 4,5 tai että pH on korkeintaan 16 viikon inkubaation jälkeen alle 4,0
  - Turvemaat on todettava viljavuustutkimuksen perusteella
- Happamat sulfaattimaat -analyysi tai turvemaan viljavuustutkimus on lähetettävä kunnalle viimeistään 30.9. ensimmäisenä sitoumusvuonna (jos toimenpidettä ei ole ilmoitettu viime kaudella tai jos Vipun karttatasossa ei näy että peruslohko sijaitsee happamalla sulfaattimaalla)
- Säätösalaajitetulla lohkoilla vedenpinnan säätöä on toteutettava nostamalla tai laskemalla padotuskorkeutta kokoojaojaan asennetuissa säätökaivoissa tai muilla padotuslaitteilla.
- Säätösalaajituksen hoitotoimenpiteisiin kuuluvaa padotusta on hoidettava sää- ja kasvuolosuhteiden ja viljelytoimenpiteiden mukaan.
- Padotuksessa on otettava huomioon kylvö- ja korjuukoneiden vaatima maan kantavuus sekä kevätkesteuden varastoiminen peltoon
- Talvella on käytettävä pientä padotusta.
- On huolehdittava laitteiden kunnosta.
- Säädön toteutuksesta on pidettävä kirjaa, johon on merkittävä säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteet (esim. lohkokirjanpidossa)
- **Toimenpidettä toteutetaan lohkoilla vuosittain sitoumuskauden aikana**
- Korvataan myös pysyvällä nurmella
- Kevään haun lisäksi tulee tehdä syysilmoitus.

Valumavesien hallinta (5-vuotinen), altakastelu tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä 214 €/ha

- **Samat vaatimukset kun yllä +**
- Säättökastelussa peltoalueen vesitaloutta on säädeltävä kokonaisvaltaisesti salaojajastojen kautta tapahtuvan kastelun ja säädetyn kuivatuksen avulla
- Vesi pumpataan keskimäärin 3 kertaa kasvukauden aikana ja vähintään 2 kertaa vuorokaudessa
- Kuivatusvesien kierrätyksessä peltoalueelta kertyvät valumavedet on varastoitava kevätvalunnan ja rankkasateiden aikana erilliseen altaaseen, josta ne kuivana kautena johdetaan kasteluvetenä takaisin pellolle
- Kasteluvesi voidaan johtaa salaojajastoon joko ojaston ylä- tai alapäästä

Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät 500 €/ha

- Viljelijän on laadittava kasvukauden alussa 31.5. mennessä vaihtoehtoisen kasvinsuojelun **ennakkosuunnitelma** lohko- ja kasvikohtaisesti.
  - Mistä vaihtoehtoisesta kasvinsuojelumenetelmästä on kyse ja mihin kasvilajiin sitä käytetään sekä millä lohkolla
  - Kuvaus aineista ja miten torjunta on onnistunut
  - Suunnitelmassa esitetään millaisissa tilanteissa vaihtoehtoinen kasvinsuojelumenetelmä voidaan täydentää toisilla menetelmillä
  - Jos täydennystä tarvitaan kirjoitetaan syyt lohkokirjanpitoon
  - Tarvittaessa pystytään esittämään kuitit materiaalien hankkimisesta
- Toteudetaan koko ilmoitetulla kasvulohkolla
- Saa täydentää kemiallisilla menetelmillä jos vaihtoehtoiset menetelmät **eivät ole toimineet**
- Menetelmä ilmoitetaan kevään tukihaussa. Jos sinun täytyy käyttää kemiallisia aineita kauden aikana ilmoitetaan ne syysilmoituksessa.
- Lohkon menetelmä valitaan kevään tukihaussa.
- Luomutila ei voi valita tätä toimeenpidettä, **lukuun ottamatta toimenpide nro. 6**
- Toimeenpiteitä *Kerääjäkasvit tai Lintupellot* ei voi valita samanaikaisesti
- Toimenpiteen toteutus-pinta-ala saa vaihdella vuosittain viljelytilanteen mukaan.

Viljelijä voi valita yhden seuraavista torjuntamenetelmistä kasvulohkolle:

1. Mekaanisesti levitettävien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautien tai tuholaisten torjunnassa
  - Tarvittavat valmisteet tai torjuntaeliöt hankitaan jokaisena sitoumusvuonna.
2. Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate yksivuotisilla kasveilla
  - Rivit katetaan yksivuotisilla kasveilla
  - Yksivuotisten puutarhakasvien rivien kohdilta maanpinta on katettava oljella, hakkeella, ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla, katepaperilla tai muulla maaperälle haitattomalla orgaanisella materiaalilla
  - Maanpeite pitää olla toteutettu viimeistään 30.6.

- Kasveille jotka tarvitsevat esikasvin tai salaattikasveille, kiinankaalille, kukkakaalille ja parsakaalille vaatimus toteutetaan viimeistään 31.7.
  - Maanpeite säilytetään sadonkorjuuseen saakka
  - Käytettäessä maanpeitettä ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita
3. Hyönteisverkot
- Lentäville tuholaisille tarkoitettujen verkkojen tulee kattaa koko alue, jolla toimeenpidettä todeudetaan
  - Seuranta tuholaisista, torjunnasta ja torjunnan onnistumisesta kirjoitetaan lohkokirjanpitoon
  - Tarvittaessa tulee pystyä esittämään kuitit hankinnoista
4. Pölyttäjähönteisten levittämien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautien torjunnassa
- Mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden on oltava Suomessa kyseiseen käyttöön hyväksyttyjä
  - Alueella on oltava viljelijän hallinnassa olevia mehiläispesiä vähintään kaksi kappaletta hehtaaria kohden
  - Käytetystä kasvinsuojelumenetelmästä ja torjunnan onnistumisesta on tehtävä lohkokohtaisia muistiinpanoja
5. Makroeliövalmisteiden käyttö kasvintuhoojien torjunnassa
- Makroeliövalmisteiden on oltava Suomessa kyseiseen käyttöön hyväksyttyjä.
  - Viljelijän on käytettävä kullekin kasvilajille tarkoitettuja seurannan apuvälineitä tai vastaavaa menetelmää, jolla seurataan vaihtoehtoisen kasvinsuojelun onnistumista. Viljelijän on tehtävä lohkokohtaisia muistiinpanoja kasvuston tai kasvituhoojien tarkkailusta
6. Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisilla kasveilla (voi valita luomulohkolle)
- Viljelijän on sitouduttava kattamaan yksivuotisten puutarhakasvien rivit
  - Viljelijän on sitouduttava kattamaan monivuotisten puutarhakasvien **rivit tai rivivälit**
  - Yksivuotisten puutarhakasvien rivien kohdilta maanpinta on katettava oljella, hakkeella, ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla, katepaperilla tai muulla maaperälle haitattomalla orgaanisella materiaalilla
  - Monivuotisten kasvien maanpinta on katettava rivien kohdilta oljella, hakkeella, ruoko- tai ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla tai muulla orgaanisella materiaalilla, katepaperilla **tai leikattavalla nurmikatteella** (kylvetään ensimmäisenä sitomusvuonna ja on katettava maanperä myös toisena vuonna)
  - Katetun rivin tai rivivälin katemateriaalin on peitettävä katettavan maan pinnasta 90 %
  - **Vuosittain vähintään yksi lohko (väh. 0,05 ha) sellaista kasvia, jolla käytetään korvaukseen oikeuttavaa katetta.**
  - Ilmoitettava vuosittain kevään tukihaussa
  - Yksivuotisilla kasveilla maaperä pitää olla katettu viimeistään 30.6.
    - Esikasvin vaativilla kasveilla ja salaattikasveilla, kiinankaali, kukkakaali, kyssäkaali, nauris ja parsakaali maaperä pitää olla katettu 31.7.
  - Maanpeite säilytettävä sadonkorjuuseen asti. Monivuotisten kasvien osalta maanpeite säilytetään koko viljelyajan.
  - **Voidaan laskea mukaan talviaikaisen kasvipeitteisyyden pinta-alaan.**

Lintupellot 600 €/ha

- Viljelijän on ilmoitettava ne viljelyssä olevat lohkot, joilla kurjet, hanhet tai joutsenet saavat ruokailla häiriöttömästi
- Viljelijän on dokumentoiva lohkon kasvuston käyttö laajamittaiseen lintuparviin levähdykseen ja lintujen laajamittaiseen ravinnonhankintaan ennen sadonkorjuuta
- Lohkolla olevan markkinakelpoisen sadon korjuu on sallittua
- Viljelijä voi saada korvauksen lintupelloista enintään 50 prosenttia korvauskelpoisesta alasta.
- Ilmoitettavan alan tulee olla vähintään 10 hehtaarin yhtenäinen ala, joka voi koostua yhdestä tai useammasta peruslohkosta (korvauksen saava ala voi olla pienempi)
  - Lohkolla tai sen osalla on oltava havaittavissa tuotantokasvin selvää laadullista tai määrällistä vaurioitumista (esim. Söderfjärden)
- Lohkot on ilmoitettava tukihakemuksella keväällä, minkä lisäksi on tehtävä myös syysilmoitus.

Lannoitussäännöt kaikille (päivitetty 1.3.2023)

Vaikka et ole sitoutunut ympäristökorvaukseen, sinun täytyy ehdollisuuden osalta ottaa viljavuustutkimus kaikilta lohkoilta joita lannoitetaan. Ehdollisuudessa kelpaa ympäristökorvaukseen otettu viljavuustutkimus (enint. 5 vuotta vanha), mutta myös korkeintaan 10 vuoden vanha tutkimus kelpaa.

TYPPILANNOITUS

Sallittu typpilannoitustaso perustuu ehdollisuuden taulukoihin.

Luonnonhoitopeltoa, viherlannoitusnurmia, viherkesantoa, avokesantoa ja sänkikesantoa ei saa lannoittaa. Karjalannan typpi lasketaan lanta-analyysin liukoisesta tyypestä tai taulukkoarvoista. Jos liukoinen typpi ylittää 150 kg/ha, lannoitus pitää jakaa (vähintään 2 viikon välein)

Taulukko 2 Liukoisen typen vuotuiset kasvilajiryhmäkohtaiset enimmäismäärät (kg/ha).

Kasvi	Kivennäismaat (kg/ha)	Eloperäiset maat (kg/ha)
Ohra, kaura ja seosviljat	160	120
Kevätvehnä	170	130
Syysruis	syksyllä 30 keväällä 150	syksyllä 30 keväällä 120
Kevätruis	160	120
Syysvehnä, ruisvehnä ja spelttivehänä	syksyllä 30 keväällä 170	syksyllä 30 keväällä 140
Muut viljat, niiden seokset ja muut peltokasvit	160	120
Nurmet	250	210

Kasvi	Kivennäismaat (kg/ha)	Eloperäiset maat (kg/ha)
Laitumet	210	170
Syysrypsi ja syysrapsi*	200	160
Kevätrypsi ja kevätrapsi	170	130
Pellavat, maissi, öljyhamppu ja aurionkukka	150	110
Palkokasvit	60	40
Sokerijuurikas	170	130
Varhaisperuna	100	80

Kasvi	Kivennäismaat (kg/ha)	Eloperäiset maat (kg/ha)
Tärkkelysperuna	130	90
Muu peruna	120	80
Kaalikasvit ja purjo	250	210
Muut sipulikasvit	160	120
Juurekset	200	170
Mauste- ja yrttikasvit	120	80
Muut vihannes- ja puutarhikasvit	210	170
Marja- ja hedelmäkasvit	140	100

Kasvi	Kivennäismaat (kg/ha)	Eloperäiset maat (kg/ha)
Taimitarhatuotanto	200	160

*Lannoitusta ennen syyskuun alkua ei katsota syyslannoitukseksi, mutta se vähennetään enimmäismääristä.

FOSFORILANNOITUS

Fosforilannoitus perustuu maan viljavuusluokkaan viljavuustutkimuksessa. Jos lohkolla on useita viljavuustutkimuksia voit käyttää keskiarvoa näistä (myös jos fosforiluokka on korkea tai arveluttavan korkea) tai perustaa omia lannoituslohkoja viljavuustutkimusten perusteella, esim.: Lohko voidaan jakaa kasvulohkoihin, joissa ”korkea” viljavuustutkimus käyetään yhdelle kasvulohkolle ja toista viljavuustutkimusta matalammalla P-luokalla käytetään toiselle kasvulohkolle. Esim. jos lohko on 7,3 ha, se voidaan jakaa lannoituslohkoihin, jotka ovat maks. 5 ha ja toinen vähintään 2,3 ha.

Jos sato jää korjaamatta, täytyy käytetyn lannan ja lannoitevalmisteiden fosfori huomioida kokonaisuudessaan seuraavan vuoden lannoituksessa. Huomioi kuitenkin, että vuonna 2023 lannoituksessa ei tarvitse huomioida vuonna 2022 annettua lannoitusta, vaikka sato olisi jäänyt korjaamatta. Poikkeus on annettu, koska fosforin käytön vaatimukset ovat muuttuneet vuodelle 2023.

Viherkesantoa, avokesantoa ja sänkikesantoa ei saa lannoittaa.

Fosforin kierrätyksen edistämiseksi saat levittää poikkeuksellisesti fosforia viljavuusluokissa 6 ja 7 enintään 5 kg/ha silloin, kun fosfori on peräisin lannan tai mädätteen fosforinerotuksesta (ei fosforintasasta)

Jos käytät fosforilannoituksessa pelkästään kotieläinten lantaa, voit käyttää taulukon (**Taulukko 3**) mukaisesti hiukan suurempia ravinnemääriä viljoilla, öljykasveilla, palkokasveilla ja nurmilla. (jos lanta on sekoitettu, saa olla vain lantaa eläimistä). Lantapoikkeukseen saa soveltaa fosforin tasausta (helpoin tapa on lannoittaa ensimmäisenä vuonna tuplamäärä ja seuraavana vuonna ei lannoita fosforia ollenkaan, jolloin tasaus on valmis kahdessa vuodessa), **mutta ei satotasokorjauksia**, (esim. 15 kg P/ha ei voi tulla 18 kg P/ha).

Lantapoikkeusta ei saa käyttää 25 metriä lähempänä vesistöä.

Karjanlannan kokonaisfosfori lasketaan joko analyysin kokonaisfosforin mukaan tai taulukkoarvojen mukaan. Poikkeuksena ovat seuraavat:

- Lihaluujuuhon, turkislannan, käsitellyn saostus- ja umpisäiliölietteen sekä puhdistamolietteen kokonaisfosforista otetaan huomioon 60 prosenttia

Jos fosforin osalta käytetään lanta-analyysin arvoja, pitää myös typpi-arvo tulla analyylistä. Taulukkoarvoja ja analyysin arvoja ei voi käyttää ristiin.

Lantapoikkeus on käytössä 1.1.2025 saakka.

Fosforintasaus

Voit käyttää 2 - 5 vuoden fosforin tasausta. Aloita fosforintasaamisen laskeminen silloin, kun kasvulohkelle levitetty fosforimäärä ylittää ensimmäisen kerran sallitun vuosittaisen määrän. Voit aloittaa tasaamisen myös fosforimäärän alittaessa sallitun vuosittaisen määrän. Fosforintasaamisen seurannassa käytetään sallitun enimmäisfosforimäärän ja käytetyn fosforimäärän erotusta. Fosforintasausta ei saa aloittaa loholla, jolla fosforilannoitus ei ole sallittua (fosforiluokka 7). Jos sinulla on fosforintasauskesken, vanhoja tasauskausia ei tarvitse ottaa huomioon enää tänä vuonna. Voit aloittaa vuonna 2023 uuden tasauskauden, vaikka ympäristösitoumuksessa ollut tasauskausi olisi kesken. Poikkeus on annettu, koska fosforin käytön vaatimukset ovat muuttuneet vuodelle 2023.

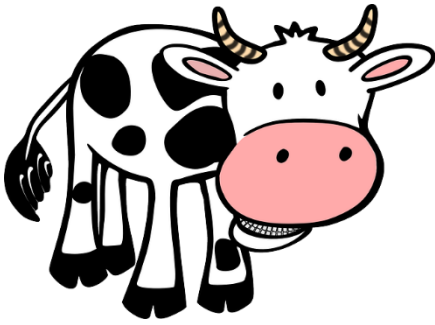
Taulukko 3 Fosforilannoituksen kasvilajiryhmäkohtaiset enimmäismäärät (kg/ha) viljavuusluokan perusteella.

Viljavuusluokka	1	2	3	4	5	6	7
Viljat, öljykasvit, palkokasvit	34	26	16	10	5	-	-
Viljat, öljykasvit, palkokasvit <i>lantapoikkeus</i>	34	26	16	15	15	-	-
Yksi- ja monivuotiset rehunurmet, rehumaiSSI	46	38	30	20	11	-	-

Viljavuusluokka	1	2	3	4	5	6	7
Yksi- ja monivuotiset rehunurmet, rehmaissi <i>lantapoikkeus</i>	46	38	30	30	20	-	-
Laidun	24	16	8	5	5	-	-
Peruna	55	55	55	55	35	20	5
Sokerijuurikas	63	63	50	43	25	15	5
Muut kasvit, peltoviljely	30	20	15	10	5	-	-
Taimitarhakasvit	60	60	40	30	20	10	-
Mansikka, vadelma, herukat	35	35	30	20	10	5	-
Muut marjat	63	63	60	43	25	15	5
Hedelmät	40	40	35	30	20	10	-
Kaalit ja sipulit	60	60	50	40	30	15	5

Viljavuusluokka	1	2	3	4	5	6	7
Juurekset	60	60	50	40	25	15	5
Palkokasvit, tuorekorjuu	50	50	35	20	10	5	-
Muut vihannekset	60	60	50	40	30	15	5
Yrtit ja siemenmausteet, muut puutarhakasvit	30	30	15	10	5	-	-

Lannoitussäännöt (VNa 1250/2014 + muutokset päivitetty 1.3.2023):

Lannan varastointi:

Lantala:

- Tilalla, jolla kertyy lantaa yli 25 m³ tuotantoeläinten pidosta tai tila ottaa vastaan yli 25 m³, tulee olla lannan varastointitila ja lanta-analyysi (liukoinen N, kokonais N, kokonais P)
- Jos pienempiä määriä varastoidaan, kelpaa tiivis katollinen tai pressulla katettu varastointitila (esim. lava)
- Esim. 2 hevosta tai 3 ponia, jotka ovat laitumella yli vuorokauden vähintään 4 kuukautta tuottavat noin 24 kuutiota lantaa. Myös esim. 28 lammasta tuottaa alle 25 kuutiota samalla ajanjaksolla.
- Tilan lantalaan täytyy mahtua 12 kuukauden aikana kertyvä lanta lukuun ottamatta lantaa, joka jää laidunnuksessa laitumelle laidunkauden aikana, kuitenkin maks. 4 kuukautta
- Lantala vaaditaan myös vastaanotetusta lannasta (yli 25 m³). Varastointitilasta voi vähentää sen määrän, joka tuotetaan laitumella (kuitenkin enintään 4 viikkoa).

Taulukko 5 Lantaloiden ohjetilavuudet 12 kuukauden varastoisaisaakaa varten eläintä/eläinpaikkaa kohti lantatyypeittäin (m³/eläin/vuosi, ilman sadevettä).

Eläin	Lietelanta	Kuivikelanta, kuivikepohjalanta	Kuivalanta	Virtsa
Lypsylehmä (8500 kg) ¹	25,5	28,6	15,8	8,7
Hieho	8,5	13,4	6,6	2,9
Emolehmä	19,0	20,4	16,9	1,9
Lihanauta, sonni	12,1	12,9	10,1	1,7
Lehmävasikka 6-12 kk	7,2	9,7	6,1	1,7
Lehmävasikka < 6kk	3,6	6,1	3,1	1,1
Sonnivasikka 6- 12 kk	9,5	12,1	8,0	2,1

Eläin	Lietelanta	Kuivikelanta, kuivikepohjalanta	Kuivalanta	Virtsa
Sonnivasikka < 6 kk	4,7	7,1	4,0	1,3

¹ Korkeatuottoisille karjoille suositellaan taulukossa esitetty suurempia varastotilavuuksia.

Eläin	Lietelanta	Kuivikelanta, kuivikepohjalanta	Kuivalanta	Virtsa
Lihasilaika ^{2,3}	2,4	3,0	1,0	1,6
Emakko ja porsaas ⁴	9,3	10,7	2,2	6,8
Emakkojen porsaas satelliittisikalassa ⁵	12,7	15,5	3,5	10,4
Joutilasemakko	3,9	4,9	1,6	2,7
Vieroitettu porsas ⁶	1,2	1,6	0,6	0,8

Eläin	Lietelanta	Kuivikelanta, kuivikepohjalanta	Kuivalanta	Virtsa
Karju (täysikasvuinen)	4,9	6,1	1,8	3,5

² Eläinpaikkaa kohti.

³ Koskee lihasikoja, joiden keskimääräinen teuraspaino on enintään 90kg. Jos teuraspaino on suurempi, käytetään joutilaan emakon arvoja.

⁴ Normaali emakkosikala. Porsaas mukana noin 11 viikon ikään asti.

⁵ Koskee satelliittisikalaa. Lantamäärät emakkopaikkaa kohti, kun emakkopaikassa on vähintään kahdeksan porsituskertaa vuodessa. Porsaas huomioidaan noin viiden viikon vieroitusikäen asti.

⁶ Porsas välikasvatuksessa, ikävaihe 5-11 viikkoa.

Muut eläinlajit

Ei ohjeellista tilavuutta lietalannalle, kuivalannalle tai virtsalle.

Kuivikelannan ja kuivikepohjalannan vähimmäistilavuudet 12 kuukauden varastoimisaikaa varten eläintä/eläinpaikkaa kohti (m³/eläin/vuosi, ilman sadevettä)

- Broileri*: 0,015 m³
- Munituskana, broileriemo: 0,04 m³
- Kalkkuna*: 0,06 m³
- Ankka, hanhi*: 0,04 m³
- Sorsa*: 0,025 m³
- Lampaas ja karitsas: 1,3 m³
- Vuohet ja kilit: 1,3 m³
- Karitsas ja kilit 3-9 kk***: 1,3 m³
- Karitsas ja kilit 6-9 kk***: 0,6 m³
- Hevonen >150cm: 17,0 m³
- Poni 120-150cm: 12,0 m³
- Pienponi <120cm: 8,0 m³
- Minkki, hilleri: 0,25 m³
- Kettu, supi: 0,5 m³
- Alkuperäisnautarodut***
  - Lypsylehmä: 22,3 m³
  - Emolehmä: 15,9 m³
  - Hieho: 11,7 m³
  - Sonni: 11,9 m³
  - Lehmävasikka 6-12kk: 8,5 m³
  - Sonnivasikka 6-12kk: 9,4 m³
  - Vasikka < 6kk: 5,3 m³

*Eläinpaikkaa kohti.

**Kasvatuksessa, kaksi kasvatuserää vuodessa.

***Itä-, Länsi- ja Pohjois-Suomen karja.

Jos sinulla on jo olemassa oleva lantala tai jos rakennuslupahakemuksesi on tullut vireille ennen 1.4.2015, sovelletaan lantatilavuusvaatimuksissa edelleen valtioneuvoston asetuksen maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000) mukaista taulukkoa (**Taulukko 6**).

Taulukko 6 Kuivalannan sekä virtsa- ja lietesäiliön ohjetilavuudet (m³) 12 kuukauden varastoimisaikaa varten eläintä (eläinpaikkaa) kohti asetuksen 931/2000 mukaan.

Eläinlaji	Kuivikelanta	Virtsa	Lietelanta	Kuivikelanta + kuivikkeeseen imeytettynä
Lypsylehmä ³	12,0	8,0	24,0	24,0
Hieho, emolehmä, lihanauta, siitossoppi	9,0	4,0	15,0	15,0
Nuorkarja < 6 kk	2,4	1,2	4,0	4,0
Emakko porsaineen ⁴	3,0	3,5	7,0	8,3
Satelliittiemakko porsaineen ⁵	4,4	5,2	9,6	12,0
Lihasiika ^{1*} , siitossiika	0,7	1,0	2,0	2,4

Eläinlaji	Kuivikelanta	Virtsa	Lietelanta	Kuivikelanta + kuivikkeeseen imeytettynä
Joutilas emakko ²	0,8	1,2	2,4	2,4
Vieroitettu porsas ^{1 **}	0,5	0,5	1,0	1,2

¹ Eläinpaikkaa kohti vuodessa.

² Koskee ns. emakkorenkaiden keskusyksikköä; eläinpaikkaa kohti vuodessa.

³ Korkeatuottoisille karjoille suositellaan taulukossa esitettyjä suurempia varastotilavuuksia

⁴ Porsaat mukana n. 11 viikon ikään asti (normaali emakkosikala).

⁵ Koskee satelliittisikalaa, lantamäärät emakkopaikkaa kohti, kun emakkopaikassa porsituksia 8 tai enemmän vuodessa; porsaat huomioidaan vieroitusikään (n. 5 viikkoa) asti.

* Koskee lihasikoja, joiden keskimääräinen teuraspaino on enintään 90kg. Jos teuraspaino on suurempi, käytetään joutilaan emakon arvoja.

** Porsas kasvatuksessa, ikävaihe 5–11 viikkoa.

Eläinlaji	Kuivikelanta	Kuivikelanta + kuivikkeeseen imeytettynä
Hevonen	-	12,0
Poni	-	8,0

Eläinlaji	Kuivikelanta	Kuivikelanta + kuivikkeeseen imeytettynä
Lammas, uuhi karitsoineen, vuohi, kuttu kileineen	1,5	1,5
Lattiakana, broileriemo	0,05	0,05
Häkkikana	0,05	0,05
Kalkkuna ¹	0,03	0,03
Broileri, kananuorikko ¹	0,015	0,015
Ankka, hanhi ¹	0,04	0,04
Sorsa ¹	0,025	0,025

¹ Eläinpaikkaa kohti vuodessa.

Lanta-auma:

- Voit varastoida aumassa kuivalantaa, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 %
  - Korkeintaan neljä viikkoa ilman lupaa levitystä odottamassa
  - Ilmoita kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuivalannan varastoinnista aumassa 14 vuorokautta ennen varastoinnin aloittamista.
  - Aumaa ei saa sijoittaa alle 100 metrin etäisyydelle vesistöstä, valtaojasta tai talousvesikaivosta eikä alle viiden metrin etäisyydelle ojasta. Kielletty myös pohjavesialueella ja tulvanalaisella alueella.
  - Auman pohjalla tulee olla vähintään 20 cm:n nestettä sitova kerros, esimerkiksi turvetta ja auma tulee peittää tiiviillä peitteellä.
  - Sijoita yhteen aumaan vähintään yhden hehtaarin alalle tai enintään koko lohkolle + siihen rajautuville lohkoille levitettävä määrä lantaa tai orgaanista lannoitevalmistetta.
  - Levitä aumaan varastoitu lanta tai orgaaninen lannoitevalmiste viimeistään vuoden kuluttua auman perustamisesta.
  - Uuden auman saat sijoittaa samalle paikalle kahden väli vuoden jälkeen.

Karjalannan käyttö:

Lannanlevitys:

- **Kielletty 1.11.–31.3.** välisenä aikana. (poikkeuksena poikkeuksellinen sää ja ilmoitus: 1.12 - > 31.3)
- Kokonaistypen määrä saa olla enintään 170 kg/ha vuosittain (orgaaniset lannoitteet)
- Lannoitteita ei saa levittää lumipeitteeseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan.
- Lannoitus on kiellettyä viisi metriä lähempänä vesistöä. Seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöstä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä
- Jos peruslohko on kokonaan tai osittain vähintään 15 % kalteva, lietelannan, virtsan ja nestemäisten orgaanisten lannoitevalmisteiden levittäminen on sallittua ainoastaan sijoittamalla. Kuivalantaa saa levittää jos pelto muokataan vuorokauden sisällä levityksestä (jos kaltevuus on vähintään 15% ja lohko on alle 0,25 ha -> ei rajoituksia)
- Kaivojen ja lähteiden ympäri, joista otetaan talousvettä, jätetään 30 – 100 m vyöhyke missä ei saa levittää orgaanista lannoitetta.
- Jos liukoinen typi ylittää 150 kg/ha, lannoitus pitää jakaa (vähintään 2 viikon välissä)
- Jos levität pellon pintaan lantaa tai orgaanisia lannoitevalmisteita, pitää lanta mullata tai pelto kyntää vuorokauden sisällä levityksestä (paitsi kasvussa olevaan kasviin levitettäessä)
- **Jos lannoitus tehdään 1.9. jälkeen se lasketaan syyslannoitukseksi**
- Syksyllä 1.9. alkaen tuotantoeläinten lannassa ja orgaanisissa lannoitevalmisteissa levitettävän liukoisien typen määrä saa olla enintään 35 kg/ha
- Syysruis ja syysvehnä = levitettävän liukoisien typen määrä saa olla enintään 30 kg/ha (1.9 alkaen)
- Jos peltosi on talven yli kasvipeitteisenä, lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita saa levittää 15.9. alkaen lohkolle vain sijoittamalla.

Taulukko 1 Lannan taulukkoarvot.

Lantalaji	Kokonaisfosfori kg/m³	Liukoinen typpi kg/m³	Kokonaistyyppi kg/m³
Naudan kuivikelanta	1,0	1,1	4,0
Naudan lietelanta	0,5	1,7	2,9
Naudan virtsa	0,1	1,5	2,5
Sian kuivikelanta	2,8	1,2	4,6
Sian lietelanta	0,8	2,2	3,4
Sian virtsa	0,2	1,3	2,0
Lampaan ja vuohen kuivikelanta	1,3	1,0	4,9
Hevosien kuivikelanta	0,5	0,4	2,6

Lantalaji	Kokonaisfosfori kg/m ³	Liukoinen typpi kg/m ³	Kokonaistyyppi kg/m ³
Kanan kuivikelanta	5,6	4,2	9,4
Broilerin kuivikelanta	3,6	2,7	8,7
Kalkkunan kuivikelanta	4,4	3,2	8,0
Ketun kuivikelanta	12,7	1,4	6,5
Minkin kuivikelanta	12,1	0,9	5,2

Noudata tyypilannoituksen enimmäismääriä

Ehdollisuuden vaatimukset, viime kauden täydentävät ehdot

Ehdollisuus on ehtona EU:n kokonaan ja osittain rahoittamien tukien saamisessa.

Ehdollisuuden vaatimuksista osa hyvän maatalouden ja ympäristön ehdoista koskee myös pohjoisia hehtaaritukia

Kaikki ehdollisuuden vaatimukset:

- **Pysyvän nurmen säilyttäminen**
  - Koskee myös luomutiloja
  - Pysyvää nurmea on maa, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen joko luontaisella tavalla (itseuudistuva) tai viljelemällä (kylvämällä), ja joka ei ole kuulunut tilan viljelykiertoon vähintään viiteen vuoteen.
  - Jos pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta vähenee Suomessa yli viisi prosenttia, otetaan käyttöön pysyvän nurmen ennallistamismenettely. Viiteosuus on laskettu vuonna 2018 EU:n suoria tukia saaneiden tuenhakijoiden pysyvän nurmen pinta-alan perusteella.
- **Turvemaiden suojeleminen ja maatalousmaaksi muusta käytöstä otettu ala**
  - Sinun on säilytettävä kaikki vuoden 2022 jälkeen muusta käytöstä maatalousmaaksi ottamasi ala pysyvästi nurmikasvustolla.
  - Et saa kyntää tällaista maatalousmaata.
  - Voit uusia nurmikasvuston suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että kylvät uuden kasvuston välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen.
  - Vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta ei koske tilusjärjestelyn perusteella hallintaasi tulleita aloja, aloja jotka olivat viljelykelpoisia viimeistään 31.12.2022 tai peruslohkon muotoa parantavia muutoksia.
  - Voit tehdä viljelytoimia hankaloittavien esteiden poistoa ja peruslohkon muotoa parantavia muutoksia ilman vaatimusta pysyvästä nurmikasvustosta. Alan on tällöin rajauduttava olemassa olevaan peruslohkoon sekä oltava kooltaan alle 0,5 hehtaaria ja enintään 5% peruslohkon alasta.
- **Sängen polttokiello**
  - Älä polta viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien tai siemenmausteiden sänkeä.
  - Sängen polttokiello **ei koske nurmea.**
- **Fosfaattien aiheuttaman hajakuormituksen hallinta**

- Fosforilannoitus -> katso yllä
- **Veden ottamista koskevat Ilmoitukset ja luvat**
  - Tee **ilmoitus** vedenotosta paikalliselle ELY-keskukselle, jos otat pinta- tai pohjavettä säännöllisesti yli 100 m³ vuorokaudessa. Tee ilmoitus viimeistään 30 vuorokautta ennen veden oton aloittamista.
  - Tarvitset **luvan** vesitaloushankkeeseen seuraavissa tilanteissa:
    - Otat pohjavettä yli 250m³ vuorokaudessa muutoin kuin tilapäisesti
    - Otat pohjavettä yli 250m³ vuorokaudessa muutoin kuin tilapäisesti
    - Teet muutoksia, jotka muuttavat vesiväylää siten, että sen käyttö vaikeutuu, tai kavennat tai suljet vesiväylän. Vesiväylällä tarkoitetaan sellaista vesistössä olevaa reittiä, jossa voi olla vesiliikennettä.
    - kun vettä ei riitä tarpeeksi niille vesialueen omistajille tai osakkaille, jotka ottavat vettä
- **Maaperän ja pohjaveden pilaamisen kieltö**
  - Älä päästä tai jätä maahan fosforia sisältävää ainetta, joka vaikuttaa huonontavasti maaperän laatuun, aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, tai aiheuttaa muuta haittaa.
  - Huolehdi, ettei tilallasi tehtävistä toimista aiheudu rehevöitymistä aiheuttavan fosforin suoraa tai epäsuoraa päästöjä. Huomioi vaatimus kaikessa tilasi maataloustoiminnassa ja koko maatalousmaalla, ei pelkästään pohjavesialueilla.
- **Eläinsuojien ilmoitukset ja luvat**
  - Tarvitset ympäristösuojelulain mukaisen luvan tai ilmoituspäätöksen ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavalle toiminnalle.
  - Varmista ympäristöluvan tai ilmoituspäätöksen tarve ELY-keskuksen ympäristövastuualueelta tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.
- **Nitraattiasetus**
  - Lannan käytölle ja varastoinnille sekä muiden maataloudessa lannoitteina käytettävien aineiden käytölle on rajoituksia → Tarkennettu aikaisemmin
  - Kuivalannan varastointi poikkeustilanteissa.
  - Rajoituksia lannoitteiden levityksessä → Tarkennettu aikaisemmin
  - Typpilannoituksen maksimitasot → Tarkennettu aikaisemmin
  - Lanta-analyysi → Tarkennettu aikaisemmin
  - Kirjanpito
- **Suojakaistat**
  - Jos viljelemäsi peruslohko sijaitsee vesistön varrella, jätä vesistön puoleiselle lohkon reunalle kasvipeitteinen, muokkaamaton ja vähintään 3 metriä leveä suojakaista (ei lannoitusta, ei kasvinsuojeluaineita ilman lupaa)

- Kasvillisuus voi koostua kylvetyistä nurmikasveista tai muista kuin puuvartisista kasveista.
- Ei saa muokata, lannoittaa tai käyttää kasvinsuojeluaineita (mahdollisuus hakea lupa ELY-keskukselta pesäketorjuntaan)
- Vaikeissa rikkakasvitilanteissa suojakaistat saa uusia (muokkaus vasta keväällä). Kirjataan lohkokirjanpitoon!
- Jos suojakaistan kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu esimerkiksi talven aikana, vesistön kunnostustyön yhteydessä tai muulla vastaavalla tavalla, kylvä uusi nurmikasvusto suojakaistalle heti olosuhteiden salliessa.
- Merkitse kaikista suojakaistalla tehtävistä toimista tiedot lohkokohtaisiin muistiinpanoihin.

- **Suojakaistat kaltevilla lohkoilla**

- Vesistöjen varrella sijaitsevalla maatalousmaan lohkoilla tai lohkon osalla on oltava suojakaista, jos kaltevuus vesistöön päin on 15%
- Käytännössä sama ehto kuin edellä kerrottu

- **Vähimmäismaanpeite**

- 33 % peltojen ja pysyvien kasvien yhteenlasketusta alasta on oltava kasvipeitteistä 31.10.-15.3.
  - Vaatimus ei koske pysyviä nurmia
- Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeksi hyväksytään:
  - viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen korjaamattomat kasvustot ja sänki. Myös jos ne päätetty kasvinsuojeluaineella.
  - syyskylvöiset viljat ja öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit
  - nurmikasvit ja ruokohelpi (ei pysyvä nurmi)
  - luonnonhoito- ja viherlannoitusnurmet
  - mansikka
  - pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
  - kerääjäkasvit ja välikasvit
  - maanparannus- ja saneerauskasvit
  - monimuotoisuuskasvit
  - viherkesannot
  - suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet
  - **Nurmet hyväksytään vaikka ne olisi käsitelty glyfosaatilla**
  - Nurmikasvien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen alat, jotka on muokattu kevennetysti, jos muokkaus tehdään kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella yhteen kertaan ajaen
  - muokkaamattomat alat, joiden pinnalla on sadonkorjuusta jäänyttä kasvijätettä seuraavista kasveista: kaalikasvit, salaattit ja salaattisikurit, kurkkukasvit, hernekasvit, sokerimaissi, sokerijuurikas, juurekset, piparjuuri ja maa-artisokka (perunaa ja porkkanaa ei hyväksytä!)

- **Viljelykiertovaatimus**

- **Koskee vuonna 2023 vain tiloja, jotka valitsevat ympäristökorvauksen kerääjäkasvitoimenpiteen**

- Yksivuotisen viljelykasvin tulee vaihtua vuosittain vähintään 33 %:lla tuenhakijan hallinnassa olevasta peltoalasta
- Hakuvuonna tarkastellaan niitä hallinnassa olevia kasvulohkoja, joilla on edellisenä vuonna viljelty yksivuotisia kasveja.
  - Näiden kasvulohkojen alasta 33% pitää vaihtua toiseksi kasviksi
- Viljelykiertovaatimuksen pitää toteutua, vaikka pelto siirtyy haltijalta toiselle.

- **Usean vuoden viljelykierto. Lasketaan kaikille tiloille vuodesta 2022 lähtien**

- Samaa yksivuotista viljelykasvia voi viljellä samalla alalla enintään kolme vuotta peräkkäin
- Toteuduttava ensimmäisen kerran vuonna 2025.
- Viljelykiertovaatimus ei koske tiloja:
  - joilla yli 75 prosenttia peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
  - joilla yli 75 prosenttia maatalousmaasta on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
  - joiden peltoala on enintään 10 hehtaaria
  - jotka ovat luomutuotannossa (luomuvälvontaan kuuluvat tilat. Jos vain osa tilan pinta-alasta on luomussa, vapautuu vain siltä osin kuin on luomussa).
- Yksivuotinen viljelykasvi:
  - Suomessa viljeltävä eri kasvisukujen maataloustuotantoon tarkoitettu yksivuotinen kasvi (esim. kaura, ohra, ruis, vehnää rypsi)
  - Ristikukkaiskasveihin (Brassicaceae), koisokasveihin (Solanaceae) tai kurkkukasveihin (Cucurbitaceae) kuuluva yksivuotinen laji
  - Monimuotoisuuspelto riista ja maisema lasketaan myös yksivuotisina kasveina
  - Syyskylvöiset ja kevätkylvöiset kasvit, spelttivehna sekä välikasvi luetaan eri viljelykasveiksi
  - Tarkempi ryhmittely ehdollisuuden oppaassa

- **Kesannot**

- Kesantojen on pääsääntöisesti oltava viher- tai sänkikesantoa 30.6.-31.8.
- **Viherkesanto** on kylvetty yksi- tai monivuotisilla riista-, maisema-, pölyttäjähönteis-, niitty- tai nurmikasveilla tai niiden siemenseoksilla. Apila ja mesikkä ovat sallittuja kasveja kesannolla yksinään tai seoksissa.

- Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään 30.6., kylvö on tehtävä heti olosuhteiden salliessa.
- Viherkesannon kasvuston kylvössä on käytettävä riittävää määrää siemeniä peittävän kasvuston aikaansaamiseksi.
- Sänkikesanto on peltoa, joka on **edellisen kasvukauden** viljan, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien tai siemenmaustekasvien sängen peittämää ja muokkaamatonta
- Avokesanto on sallittu, jos siihen on perusteltu syy
- Kesantojen viher- tai sänkipeitevaatimuksesta voidaan poiketa vain siinä laajuudessa ja sen ajan kuin avokesannon syy edellyttää.
- Kesantojen viher- tai sänkipeitevaatimuksesta saa poiketa, jos alalle kylvetään syksyllä kylvettäviä kasveja. Kesannon saa tällöin päättää ja muokata sekä kasvuston saa perustaa 1.8. alkaen.
- Kesantoa ei saa lannoittaa muutoin kuin silloin jos sinne kylvetään syyskasvi, eli käytännössä sitten lannoitetaan syyskasvia eikä kesantoa.
- Kesannolla saa käyttää kasvinsuojeluaineita 1.9. alkaen.
- Jos kylvetään syyskasvi, kasvinsuojeluaineita saa käyttää 1.8. alkaen.

• Lintujen suojelu

- Valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla tilan maatalousmaalla ei ole suoritettu toimenpidettä, joka vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen
- Luonnonsuojelulain 1096/1996 13 §, 17 §, 24 §, 29 § tai 30 § mukaisen suojelualueen tai 25 § mukaisen alueen rauhoitusmääräyksiä on noudatettu.
- Muita erityisesti suojeltavien lintulajien kannalta tärkeitä esiintymispaikkoja ei ole merkittävästi heikennetty
- Natura 2000 -verkostoon valinnan perusteena olevia lintulajeja tai niiden elinympäristöjä ei ole merkittävästi heikennetty
- Toimenpiteistä, jotka saattavat merkittävästi heikentävää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, on tehty ilmoitus ELY-keskukselle.

• Luonnon suojelu

- Valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla tilan maatalousmaalla ei ole suoritettu toimenpidettä, joka vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen
- Luonnonsuojelulain 1096/1996 13 §, 17 §, 24 §, 29 § tai 30 § mukaisen suojelualueen tai 25 § mukaisen alueen rauhoitusmääräyksiä on noudatettu.
- Natura 2000 -alueen valinnan perusteena olevia luontotyypppejä (luontodirektiivin liite I) ei ole merkittävästi heikennetty.
- Natura 2000 -alueen valinnan perusteena olevia lajeja (luontodirektiivin liite II) ei ole merkittävästi heikennetty.
- Toimenpiteistä, jotka saattavat merkittävästi heikentävää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, on tehty ilmoitus ELY-keskukselle.

- **Tuottamattomat alat, maisemapiirteet ja puiden leikkauskielto, hukkakauran ja jättiputken torjunta**

- Vaatimus tuottamattomasta alasta koskee Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnissa sijaitsevia tiloja. Eli **ei koske Pohjanmaata!**
- **Maisemapiirteet**
  - Puuryhmät ja yksittäiset puut, jotka on suojeltu luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 §:n 1 momentin 9 kohdan tai luonnonsuojelusta annetun Ahvenanmaan maakunta-asetuksen (Ålands författningssamling 1998:113) 5 §:n 8 kohdan perusteella, on säilytettävä, jos ne kasvavat maatalousmaalla olevan peruslohkon sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella enintään 0,2 hehtaarin alalla.
  - Lisäksi luonnonsuojelulain 23 §:ssä tai luonnonsuojelusta annetun Ahvenanmaan maakuntalain (Ålands författningssamling 1998:82) 6 §:ssä tarkoitettut enintään 0,2 hehtaarin suuruiset luonnonmuistomerkit on säilytettävä, jos ne ovat peruslohkon sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella.
- **Puiden leikkauskielto**
  - Maatalousmaalla olevia puita ei saa kaataa eikä leikata 1.5.-31.7. (Ei koske puita peruslohkoalan ulkopuolella)
  - koskee kaikkia puita, ei vain suojeltuja puita
  - Edellä mainittu kielto ei koske pysyvien kasvien alaa eikä alaa, joka kuuluu maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevaan ympäristösopimukseen.
- **Hukkakauran ja jättiputken torjunta**
  - Hukkakauran saastuttamalla maatalousmaalla on huolehdittava hukkakauran torjunnasta joko kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) mukaisesti
  - Toimivaltaisen viranomaisen antamaa hukkakauran torjuntaohjetta tai torjuntasuunnitelmaa on noudatettava.
  - Kaukasianjättiputki (*Heracleum mantegazzianum*), persianjättiputki (*Heracleum persicum*) ja armenianjättiputki (*Heracleum sosnowskyi*) on torjuttava maatalousmaalla viimeistään kukintavaiheessa joko kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä.

- **Pysyvät Natura-nurmet**

- Natura-alan pysyvän nurmen säilyttämisvaatimus koskee kaikkia viljelijöitä, myös luonnonmukaista tuotantoa harjoittavia viljelijöitä
- Natura 2000 -alueella sijaitsevat pysyvät nurmet on säilytettävä eikä niitä saa kyntää
  - Kasvuston saa uudistaa vain erityisestä syystä

- Uudistamisesta ja sen toteutustavasta on ilmoitettava kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle ennen uudistamisen aloittamista

- **Kasvinsuojeluaineet**

- Tilalla on käytetty vain Suomessa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita
- Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu kasvinsuojeluaineen myyntipäälyysmerkintöjä

- **Torjunta-aineiden kestävä käyttö**

- Kasvinsuojeluaineiden käsittely ja varastointi sekä niiden pakkausten ja jäännösten käsittely oikein
- Toiminnanharjoittajien on noudatettava erityistä varovaisuutta varastoitaessa, käsiteltäessä, laimennettaessa ja sekoitettaessa kasvinsuojeluaineita ennen niiden levittämistä ja levittämisen aikana, jotta toimenpiteet eivät vaaranna ihmisten terveyttä eivätkä ympäristöä.
- Kasvinsuojeluaineita on säilytettävä asianmukaisessa säilytystilassa erillään elintarvikkeista ja rehuista.
- Kasvinsuojeluainepakkausten ja kasvinsuojeluainejäännösten talteenotto ja hävittäminen on tehtävä jätelain mukaisesti.
- **Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineet tulee testata 3 vuoden välein → poikkeuksia reppuruiskuille ym.**
- **Kasvinsuojelututkinto**